

Murska Sobota
 Simon Milač gim. profesor
 Zvezna ul. 349.

DÜSEVNI LISZT

Mészecske verszke novine.

Vu iméni překmurszke evang. sinyorije reditel
 i vödvávník: **FLISZÁR JÁNOS**, Murska Sobota.

Rokopiszi sze morejo v Puconce posilati.

Csek racsuna st. 13,586; imé „Düsevni Liszt“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvänsztvo 30 din.,
 v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejiacsilo

gorivzeme vszäki evang. dühovnik i vucsitel.

Ne bojte sze! . . .

„Gde je tvoj, ô szmrt! 'zalec? Gde je tvoje, ô pekel! oblädanye?“ (I. Kor. 15. 55.)

Niká nebi bio vrêden ete zemelszki zítek, niti 'ziveti nebi bilo vrêdno: csi na pokonci telike radoszti ino telikoga trplênya, telikoga bojüvanya ino mantránya nebi osztanolo drügo z-csloveka, szamo práh i pepél! . . . Ka bi valálo, csi bi nas 'zítka hajov gízdávo, veszélo vöplavao na vodne i bi po telkom szemtá prelücsávanyi vöprivézao pri ednom grobi, gde potom veszne vsze, potoni sze vsze, zakém szmo hrepeneli i ka szmo vüpäjôcs csakali! . . . Pa dneszdén kako je razsirjena eta breztrôstna, düh vmárjajôcsa brezvüpaznoszt, stera nescse znati, nescse csüti od onoga szvêta, niti od vecsnoga 'zítka.

Ali hvála bojdi Bôgi, ka szmo mí vucseníci toga gorisztányenoga Krisztusa. Prizdignimo zásztavo ete nase obládajôcse vüzemszke vüpaznoszti viziko. Jezus pred nami hodi i vidili ga bomo, liki nam je povedao. Pred nasimi ocsmi je szmrt domôpovrnenyé-prihájanye vu nas vecsen dom . . . záto glászimo obládnoszti rêcs: „Gde je tvoj, ô szmrt! 'zalec? Gde je tvoje, ô pekel! oblädanye?“ . . .

Ti prvi krsztsanye szo vu etoj veri tak szvetili zoszjeljenyá dén mantrnikov, liki dabi nyihov rojsztni dén bio . . . Pavel apostol vu etoj veri veli: scsém sze vözoszelti z-têla . . . Bo'za deca vu etoj

veri zapréjo doli mirovno ocsi szvoje na dúgi szén . . . Vu etoj veri tüdi vküpszklenejo roké szvoje vernici pri grobáj szvoji lübléni na tiho molítev i sze oglászi vu nyihovoj düsi rêcs: „Jasz 'zivém i ví 'ziveli bodte!“

Vu etoj veri vadlújemo: „Krisztus je men! 'zítek-szmrt mi je dobícsék“ . . . I eta nasa vera pocsíva na negenyenom pe-csinszkom fundamenti: na gorisztányeni nasega Goszpodnoga Jezusa Krisztusa.

Mí známo, ka bode edna velika vüzemszka gojdna, gda te gorisztányeni Krisztus vküpeszprávi te gorisztányene lüdi i szpuni sze rêcs: „Po'zrêta je szmrt vu oblädanyi!“

„Ali hvála bojdi Bôgi, kí nám je dáo oblädanye po Goszpodni nasem Jezusi Krisztusi!“

*

Jezus 'zivé! — szmrt je szen
 Tim vu nyem vöpreminôcsim,
 Grob pa brôd na sztán vecsen
 Tim vu nyem pocsívajôcsim:
 Ár na 'zítek szvetlôszi
 Sztánejo z-szprhlyoszti.

*

Kumesz tak pozdignite
 Szrdca z veroy, krsztseníci!
 Na vizíni iszcsite
 Sztán, kak 'zítka ôrocsnici.
 Tá te sli i ví ednôk:
 Tam, tam zviszi i vász Bôg.

Vüzem.

Vüzem je pravice gorisztanênya szvêtek.

Pred 1900-timi létmi je Bo'zi jedínorodjeni szin za volo pravice glásenya na kríz rozpéti. Tak szi miszlivsi oni, kí szo nyega nè mogli, ali nè steli prerazmiti, ka csi nyemi têlo vmoríjo, z-ednim i ponyem gláseno pravico obnêmijo. Ali pravica je nè vmrla, ár je nyò nemogócse vmoriti i prepraviti. Têlo je tak szamo teliko, ða sze ponyem pravica v-têlo posztávi.

Ka je Bo'zi szin glászo i vsio, je nè moglo vmréti, ár je idea bila. I csi szo nyemi têlo bár z-trnavov korónov oszramotili, v-obráz ga plüvajöcsi ospotali; csi szo ga bár mantrali, bicüvali i kak ednoga hüdobnyáka na kríz rázpili, mrzlo nyegovo têlo v-pecsíne grob polo'zili, szo ideo nè mogli vmoriti, ár sze je ponyem nazvesztsávana pravica z-mrtvi zbüdila, *gori je sztánola*, naj do vekivekôma obládavno 'zivé!

Glásena pravica je v-prôsztom gvanti hodila. Szram jo je bilò sze cifrati. Plemenite düse szo jo prerazmile, zapopadnole, doli szo pokleknole pred nyöv . . . Ali nè tak ti okorni, ti zmó'zni, kí szo nè steli prerazmiti, ár bi nyim tò delo, nevrédno szebi od drügi poroblene zmó'znosztí i prèdnyosztí preminênye znamenüvalo. Zvisávali, nadüvali szo sze i neszmileni szo bili. Vu zvisenoj nadühtosztí bi je szram bilò pred

pravicov sze poniziti. Meszto prerazmênya szo pravico i nyè naszlednike preganyati zácsali.

V-potokáj je tekla krv . . . Z-mantrnikszta szmrtjöv szo prepráveni ti vu pravici vervajöcsi. Vu jezérk racsíni szo preprávena têla, ali idea, ta pravica je vszigdár z groba sztánola. Ár je pravica nemrtelna, ona do veke 'zivé.

Pravice glaszítele je mogócse oszramotiti, vu obráz plünoti, na kríz rozpéti, na grmadaj 'ze'zgatí, v-robszto vr'zti i tak na máli csasz obnêmiti, ali ona pá vövderé, prederé pecsin podvize, 'zelezne pokríve, zlámlé kmicsni, fajtni temnic krepke zápole, gori odpré grobe i preszvétí nyih kmicsne presztoze; poszvét, viziko gorécsi poszvét vu'zgé, steroga plamén gori do nébe i do globokoga dna mórja szégne. Ár pravica znöva i znöva *gori sztáne* i obláda te próti nyè delajöcse, te krivico csinécse hamisnyáke, kí jo potepsztí setüjejo i na kríz rázpijo.

Vüzem je tak nájbole szvétí, nájpravicsnêsi nájjaxsi szvêtek, *ár je pravice z-mrtvi sztánênya szvêtek*.

Ete veliki szvêtek preglednimo szami szebé, nasa csinênya, preszámnajmo nasa znásanya. Racsun dr'zmo nad szebom i csi tak náidemo, ka k-szkazlivcov, k-hamisnyákov, k-pravice potepajöcsim tábori szlihsimo, ob'zalüjmo szvoje grêhe, szpökörmo sze i povrnmo sze k-onomi serègi, kí prerazmijo i scséjo prerazmiti pravico.

Zláta zganyar.

— Pripovêsz. —

— Zvoncsák Pista, hodi sze zmênyat, — je szkricsala notri k-zvonárovim vu hí'zo z-cinkajöcsim lüblénim glászom, szôszedova, Kranccsicsova Annuska.

Te csrsztvi, dúgoténkoga zrásza pojbar je v-szlaboj, ponosénoj obléki, bôsz, z-osztrim, kusztimi, brnásztimi ocsámi poglédom naprè prisao z-kôta, na za popravek krícsécse dveri, z-viszikoga csela nyemi je rázum szijao doli, obráz pa preszvétíla lübézen, kak sze je k-szvojoj máloj priátelkinyi doli nagno i nyéne lenove dlake vlaszé glado:

— Csákaj edno malo, Annuska, prvle naj ütársnyo nóto odprávim vu törmí, ár mi ocsa krumpise okápajo na pleszaj.

— Püszti mené tüdi gori, Pista, — sze

njemi je z-obema rokama povészila za szpozakrani kaput ta mála deklinica.

— Nevcseszni mi kaputa, — je doli odpá-rao mocsno dr'zécse deklíne mále prszte z-szébe, — znás, ka szamo toga ednoga mam, i 'ze ga tak mati komaj szpotégnejo vküp povecseráj.

— Püszti mené tüdi gori, Pista, — je pónávlala 'ze szkoron deszétikrát eden zadrügim Annuska.

K-koncovi sze je Zvoncsák Pista zaszméjao:

— No hodi tak, ka jasz máram.

Notri szta sztópíla vu z-igricami pokrito, podèrajöcso, kòdisko galupo i pojbar je z-szténe doli vzéo dvá velikiva klücsa, za rokò je prijao deklino i z-szebom jo je pelao.

Na szrèdi brütivi je sztála sztára indasnya cërkev. Notrifléknyeni grobi, szprhnyéni krízi, 'zalne, tu'zne vrbe szo obvzéli okóli Bo'zo hí'zo. Bihartafárka sztancsarje szo sze nè bojali od szmrti.

Na té veliki szvétek sze tak zbüdte vszi, máli i veliki, nisziki i zmo'zni, kí pod oblászt-jov jesztete i tüdi oblászt máte v-rokaj! Nanizte glavé vase pred pravico, ár nasz histórija vcsi, ka je li szamo pravica sztálen fundament tak poszebnoga csloveka, kak národov 'zivlénja i dobre bodócsnoszti. „Gde je pravica, tam lüdèm nè trbè lagati“, právi te nájvéksi dneszdén 'zi-vócsi szlávszki szin: Masaryk. F. J.

Nezatáji ga!

Nezatáji ga v-radoszti
I sze ga neboj v-caglivoszti.
Nego më v-nyem vüpanye,
Ár de ti on zvelicsanye.

Nezatáji ga, v-'zaloszti,
Ni v-drúge vere drüstvi,
Csi bi te gli za volo nyega odürili
I za volo vadlívánja odvrgli.

Nezatáji ga, v-pregányanyi,
Ni v-niksem trplényi,
Zmiszli szí, ka je on trpo,
Gda te je od grehov odküpo.

Nezatáji ga, li 'z-nyim trpi,
Kak koli de ti sors britki.
Li më vüpanye v-nyem
I daj té tanács vszem:
„Nezatáji ga!“

M. ÜLLEN, diak.

Z-szladkov mirovosztjov szo szí lehko miszlili na nyô, ka do i te blüzi k-tím molécsim, csi do glih na dvá metra v-globokom gróbi pocsváli 'zitka teskócsse i trüdavnoszti. Verni-kov szpévánja glász nyim bode szpálna nôta i nebodejo osztávleni, ar te vu vekivecsnom szne szpajócsse zvoná glász vszáki dén v-gojdnó, ob-poldné i vecsér tróstao bode z-gorisztánénja vüpanyem.

Vu Bihara bre'zíni Szekature viszikoga sztrmca tle sze je tá mála wész tak vidila, líki lasztívcsno gnêzdo pod hi'ze zaszt'r'zom. Okóli nyé je z-scsapináto dugo borovjé sztálô i prôti nébi kázalo szvoje zeléno szpiclináto vríkovje, szíromaski derárje szo z-teskim delom robili za szvoj vszákdenesnyí kukorcsmi polentni krüh i bláj'zeno szo sze obcsütíli, ár szo në poznali nezadóvolnoszti. Vu prósztój sztávi szo brezi vszega velikoga 'zelénja delali od zôri do kmi-

Cvetna nedela.

(Vu szobotskoga ev. 'zenszkoga drüztva poszt-nom verszkom zvecsarki goriprecsteto po Kováts Anuski tájnikojci 1929. márc. 24.)

Denésnya nedela je od disécsega, précsimb-noga cvétja, od zemlé kincsnoszti dobila szvoje imé: *Cvetna nedela*. Vu Jeru'zálemi etaksega hí-pa 'ze v-szprotolésnyoj kincsnoszti plava rodni-ca. Jeru'zálema sztancsarje szo za znaménja vdánoszti na etakso nedelo cvétje toríli pred k-nyim prihájajócssega Zvelicsitela nogé. Od ste-roga je tá nedela „*cvetna nedela*“ imé dobila. Dobro známo, ka je tó cvétje na tú'zen sors prislo, hitro je povéhnolo i 'znyim vréd szo po-véhnolo i preminole z-národa vüsztt navdüseno szháajócsse pozdrávlajócsse recsí, preminóla je 'znyih szrdc proti Zvelicsiteli szkázana lübézen tüdi. Cvetne nedele „ho'zána“ i radoszt sze je na Velkoga pétka „rázpi ga“ odürnoszt pre-menila.

Cvetne nedele précsimbno cvétje je od ono-ga hípa mao pôształo symbolum lüdi nesz-tálnoszti.

Od prve Cvetne nedele vréména mao krszt-sanye dosztakrát núcajo cvétje, ró'ze. Z-lépimi korinami májo segó pobo'zni vernici okincsatí cèrkvéo oltáre. Oltárov ró'z i cvétja dis sze vu viszikosztt pozdigáva i pobüdjava vernike natô, naj sze 'znyih szrdc i dús tüdi pozdigáva díke

ce, vu stere mirovnom szladkom szne szo nyim pá z-novov mocsjöv napunyene oszlablene ko-trige, na útrásnyega dnéva delo.

Zvoncsák Pista je segavo combolio z-klü-csoma, kak szta með preminócsimi lüdi groba-mi sla prôti cèrkvi, skripajócs szo sze ódprle gori dveri, kak je klücs obrno v-zerjávjenom zápori. Annusko je z-szebov pelao k-témnim sztubam, stere szo gori v-törem pelale. Leszene sztube szo sztrahoten glász dalé pod sztopaji, eti i tam je eden-eden piro'zlek zasomatno i mrzeo zrák zbüdo, kak nyima je obri gláv tá leto.

Annuska je 'zé zácsala 'zalívati, ka sze je 'zelela v tó nevugodno meszto príditi. Nyé málo szrdcé sze vszígdar z-csüdnim obcsütényem na punilo, kelkokolikrát sze je na té bëli törem za-glédnola. Tak je miszli, ka je on blüzi nebész, mogócsé je vendar 'znyega obloka escse té lepô

i hvále obcsútnoszt gori k-nebeszkoga Ocsé trónusi, kak prijéten áldov.

Da je té áldov li tak prijéteď pre Bógom csi je isztinszki, csi z-csisztoga szrdcá szhája, ár pòleg Jezusovi rêcsi Bogá vu isztini i dűhi moremo moliti: záto nemremo i nesz mimo za pravilno dr'zati, csi oltáre z-naprávlenimi, z-rázlocsne licojne papérov narédjenimi korinami i rózami sznáj'zijo, ár Bóg nelűbi hamisije. Pa-pérno cvêtje je pa nê právo cvêtje.

Nájlepse meszto korin i cvêtja je brűtiv. 'Ze ti prvi krsztsanye szo lèpo disno cvêtje meli segò na preminòcsi lűbléni grobe szaditi. Pòleg pripovêszti szo na János apostola grob ezezuski krsztsanye vszákò szprotolétje cvêtja szemem meli segò poszêjati, na stero sze je groba zemla genola. Csi mi na grobe cvêtja szemem poszêjamo, tam sze tűdi gene zemla. Z-groba vòzidòcsega szemena klicsica gori prizdigne ober szébe zemlò, 'zitek zide z-mrtve grűdice i z-groba vòzidòcsi cvêt nam glászi: Csi Ocsa nebeszki tak dá zidti vò z-zemlé cvêtje, kém bole vász pripela vò, kí nyegov kèp nosziti? Száďmo tak cvêtje na grobe! Száďmo vszidgár sze zelenécsi borosťyan. Zeléna licojna je tròsta dlaka. Na grobáj rasztécse vszidgár zeléno nam glászi: menè ni zime mraz, ni nyé sznèg neznicsi. Jasz vszidgár 'zivém, vszidgár sze zelenim. Naj i vász 'zivé té tròst, ka i ví nepreidete vu gròbi, nego vekivecsen 'zitek zadobite.

Száďmo disne rózice na lűbléni nasi grobe. Ro'za je vekivecsne lűbézni znamènye, vu gròbi pocsvajòcsim tò glászi: nê szte pozábleni na zemli, na vasi grobáj sze rò'ze lűbézni cvêtje gáji. Kak i rò'z dís sze vu viszino pozdígáva, tak sze pozdígávajo z-ti vasi lűbléni szrdc molitvi za vász k-nebeszkomi Bògi. Lűbézen je krepsa kak szmrt.

Pri kri'zaj sztojécse tűzne vrbe szo lűbeznivi szrdc placsa znamènya. Té placsa, tò turobnoszt Krisztusa nedűzna szmrt potihsa i znicsi, stera nasz z-tém tròsta: jasz 'zivém, i vi 'zivali bodete!

Na vűzem.

Zisao nam je dén: dén gorisťtanènya,
Vekvecsne díke veliki szvètek!
Zvisávajmo viszine poglavnika,
Kí je zbűdo Krisztusa na 'zitek.
Dika bojdi tebi, nasemi Bògi,
Primi áldov nas dnesz z-szrdc tebi dáni,
Tebé zezáva sereg tvoj verni:
Dika bojdi Bògi vekvecsnomi!

Kmicsen mrák je ládao vu groba nòcsi,
Sztrahsaa je bila ta szmrt pred nami!
'Zivé Krisztus! nê je osztao vu gròbi,
Kamen je od nyega odválni.
Prvi szunca tráki vűzemszke zorje
Szo szjiali na grob te vecsne kmice.

bliszketajòcse szvekle zvêzde doszégnoti, stere sze na nyűv máli oblok v-kmici tak lepò vidijo.

Zdá je dobro szťisznola Pisteka prszte i nazá szí je zadržavala jocs, steri bi jo szkoron obládab, tròstala je száma szebé, vè je nê száma, ali dònok sze nyé je pa nistera szkuza pobűdila i vdiljek bè'zala po obrázi, na stero je zdaj Pista vdárne dveri z-glavòv prizdigno i gori vdaro.

Na dvè zvoná szohè szo stirje oblocke pűsztili notri poszvèt. Deklina je vkűppòcsila z-dlanmi:

— Oh, da je lèpo! Oh, da je lepò . . .

Bè'zala je k-obloki. Kak mále mravlé szo sze vidili na ceszti hodécsi lűdjé, doli je glédala na nyé, zglédnola sze je vu szvoje dvoriscse.

— Gléj bár, Pista, moja mama 'ze dojít idejo kujlo, a da nyim je mála vu ròki dojínica, oh, kak málicska je!

Zvoncsák Pista je jo opomíno:

— Eti zgoraj je jáko mocsen zvoná glász, nezoszágaj sze, szedi szí doli na ete samrlin, dokecs ne genem zvoná i potom me tűdi ne grò'zaj, ár csi nemo dobro zvonio goszpon ritar mi oeso pokastigajo.

Nebom sze bojála, szamo li zvòni, — je vrèlo obezsala Annuska iz-bliscsécimi azurnimi ocsámi je pobo'zno kebzűvala szvojeja pajdása.

Té je dojvzéo vò'ze z-szohé, szcèla tèlom sze je na nyé poveszo i geno je zvoná 'zmetno bruncsno tèlo. Z-dvema rokama je ritmisno vĺacso vò'ze, dokecs sze je mácel nê dotekno zvoná znűcanoga povitja i brunécs, donécs je zuneo glász nyegov. Pojbár je vĺacso vò'ze i zvon je na vsze kraje glászo űtrásnyo bűdnico.

Annuska sze je bojécs vkűppotégno na sámrlini. Med plécsa szí je szťisznola sinyek, rokò szí je med sztráhom na prsi poté'zila.

Grob sze odprè, mrtvec gori sztáne,
I odicseno vò 'znyega ide!

Nema vecs tak szmrt nad nami oblászti,
Práh de szamo, ka je z-práha vzéto;
Dúsa 'zivé! ne'ò porob szprhlivoszti,
Li szamo tèlo de v-zemlò szkrito.
Za drevénov zimov pride szprotolètje,
Za kmicsnov nocsjòv pa szveklosztsa zorje;
Zima ino nôcs szo; preminènye,
Zorja i szprotolètje: gorsztanènye.

Ki szmo sze lùbili eti na zemli,
Grob nas naveke nász nerazlòcsi;
Ár 'zitka nasega goszpòd veliki
Je 'zitka goszpòd ino nê szmrti!
Csi záto nász bár eti szmrt razlòcsi,
Sze pá náidemo 'znyimi zòcsi-vòcsi,
I za stere sze eti szkuzimo,
Tam sze pá 'znyimi vküper zdrùzimo!

GYÓRI VILMOS.

Vélikí Pétek je szvétek Jezusovoga trplènya i szmrti na kri'zi. Tiszti má isztinszki Vélikí Pétek, steri szvojo grèhšno natúro („toga sztároga csloveka“) na kri'z rozpèti i pokopa z-Jezusom.

**

Vüzem je szvétek Jezusovoga gorisztanènya. Tiszti má isztinszki Vüzem, vu koga szrdci goriszttáne „nòvi cslovek“ i 'zivé vu nyem Krisztus.

Mocsen glász jo je davio, vùha szo nyè cinkale, potom je csüdno nòto zbrodila vò z-zvonenyá vu szebi je donèla: Zvoncsák Pista, Zvoncsák Pista. V-pamet szo nyè prisle one recsi, stere je odvèksi deklin 'ze vecskrát csùla pri priliki zvonenyè, v-ednoformo doniti:

„Tamba lamba, Lènka mrla, vrcs potrla, gyámar prisao, Lenko pokopao“, Tamba-lamba i. t. d.

Vecs sze je nê bojála, szkuzé szo sze nyè tñdi v ocsaj poszùhsile. glaszno szí je zdèhnola, gda je pojbar nakratsise prijao vòze i zvon ga je gori zdigno — i pá doli pùszto. Eden csasz sze je escse gíbao zvon, ali glász je hènnyao:

Oh, da bi jaz tñdi rada zvonila!

Pista szí je z-kaputa rokávom doli briszao z-csela znoj.

— Te'zko delo bi tò bilò za tébe, Annuska. Tò je nê za 'zènszke i za deklina delo.

Otrokom.

Nebesko nazvečávanye.

„Kelikokrat sem šteo . . . i nê ste šтели!“ (Mataj 23. 37.)

Znáno je véndar vsem vam, lùblèna deca, eto zdihávanye. Skoron nega očé, materé, vučitela, vučitelice, šteri se nebi mogli etak zdühávati vnogokrat: kelikokrat sem šteo! i nej ste šтели! Vsigdár tákšega hipa se zglási eto zdihávanye, gda se je že pokazala nevola. Lehko bi se je ognoli, či bi poslùhnoli dober tanáč, ti starèši rèči. Ali vi ste čednèši šтели bidti od ti starèši, neprijètno se vidlo vam nasledùvati te dober tanáč. Kelikokrat so vam veleli dobra mama vaša, mujte, zaperte se do ledevgjá vu črstvoj mrzloj vòdi — i nê ste šтели. I zdá ka vas je spijao eden máli vòtrček, že je gotov beteg. Kelikokrat so vam pravli vučitel, naj pázite na razklájanye. Ali vi ste se ráj špilali pod klopoj. Zdá pa tam sedite pri goridánji i nevète je rèsiti, ár je nerazmite.

I vsa eta so li mála dela, pa dònok keliko nevol zrokùjejo! Ali gda si Jezuš zdiháva obri Jeruzálema: „Kelikokrat sem steo vküperspraviti otroke tvoje, liki kokòs vküpspravla pš-čance svoje pod peròti; i nej ste šтели!“ — té'ze od 'zitka i smrti jeste guč. Od toga je rèč, ka bi pod Jezúša branitelskimi peròtami lehko 'zivo i cveo váraš i vu nyem cèli 'zidovski národ, — brez Jezúša je pa vesno váraš i raztorjeni je po cèlom svèti narod.

Ali zdá je 'ze vecs nê kebzüvala na nyega, csüdùvajòcs je glédala vò z-obloka, ka szo mále hi'ze vsze pod nyima, Szekatura sztrmec sze pa rávno tak vu obláke pozdigáva, csi bi ga na zemli sztojécs glédala.

Tá je kázala na toga szkrovnoga bregá spic:

— Ka jeszte tam za Szekatura bregom, Pista?

— Tò escse nevém, Annuska, ali csi gori zrasztém, poglédnem.

— Zagvüsno tündèrszki orszáq i na rəcjoj taci vrtècsa palacsa, potom pa eldorádó.

Pojbár je tajécs klumao z-glávòv:

— Nê Annus, tam zláto jeszte, vu vrsàji kupòvja zláta. Puno turbo ti prineszém 'znyega.

— Zaká, Pista?

— Záto da bogata bodes.

Etakše ôurno delo je za vse nás, lübléna deca moja, ka jeli ščémo tò, štero Jezuš ščé, ali pa neščemo. Nečákajte, ka bi túdi ednòk vam velo z-žalostjov eto: „*Kelikokrat sem šteo i i nej ste šteli!*“ Nego opitajte ga vsákdén: Gospodne, ka ščéš, naj činim? Či vam je ednok rësan král On, té vaša vola niti nemre vu račun pridti pôleg Njegove vôle.

Ali vaš král rávno tak bode i samo li tak či vi túdi ščéte.

Dokončaj verno, ka si na sébe zéo.

Eden jáko bogat človek je potrebüvao vernoga, zavüpnoga slugo. Gori je dao prizvati k-sebi na probo dvá človeka.

— Céli dén vodò moreta nositi, i dobita zatò dobro pláčo.

Obádvá človeka sta na sébe zéla eto gordánje. Z-globokoga stüdenca sta mogla zajimati vodò, ali ka je čüdno bilo vu deli, vodò sta mogla vu eden velki kosár lëvati, z-šteroga je vsegavëč taki vòstekla.

Te eden delavec, gda je 'ze tri ali stiri vëder távlejao, čemerasto túdi goriskričao:

— Što je vido etakše nòro delo? Jas si bogme ráj dolisédem i neprinesém več niti ednoga vëdra. Tak nevè tò nišče, ka kelko vëder vodè sem prinesao.

— Nè tak, priátel, opominao ga je ov, tebé i mené so pogòdili na eto delo, dobro nama pláčajo, záto li oprávlaj, ka si na sébe zéo.

— Či nemaš zadosta pámeti, li delaj ti sam, odgòvoro je čemerasto naš človek i činio je túdi tak, kak je pravo, doli si je seo i na pipo si je nážgo, sledi pa že smehéč se špotáro z-svo-jega delajòčega, znojéčega tíváriša.

Potom tak proti večéri se je zgòdilo, ka se je zablíššilo nika vu ednom vëdri vodé. Te delajòči delavec je vözéo to bliščéče dugovánje: z-gjémántrnim kamnom svëkli zláti prstanik je bio.

— Glédaj, pravo je svojemi tíváriši, tò je bio cil nerazmetoga dela, záto je bilo potrebno vu kosár lëvati vodò, naj ete prstanik na zemli neoszipte blato, kak vövlejšemo . . . Pravo je i 'ze neso prstanik k-bogátomi človeki.

— Samo si obdrži prstanik, prijáteo moj, veli njemi bogátec, dokeč li vu mojoj slúžbi bodeš, naj ti bô za znaménye tvoje vernosti i vòdržánja . . .

Ovomi delavci je pa štiri vëder vodé dero pláčao vò (ár nyiva je pazo) i té je odišao, naj se nadale nevòliva i nadale tò'zi na lüdi, na céli svët zavolo šükešine, štero si je sam zroküvao. (Z-Cvetnoga Püngrada.)

Krónika.

Drági máli čítelje Düševnoga Lista, že pálik trüple po dveraj vaši srdc vaš Dëdek. Eden céli mësec sem müčao, dostája se, naj se k-vüzmi znòvič oglasim.

— Od kój mo vam pripovedávao? Jeli nebi vönajšli? Od vüzma. Od tisti radost, štere prinesé z-sebom vüzem.

— Nè mi trbè pënez, osztani li eti, — i 'ze ga je prijéla za rokò, naj doli neszkocsi z-viszikoga obloka.

Zvoncsák Pista sze je zaszmejao:

— Escse nemo sò, ne boj sze. Gda velki zrasztém te.

— Sto de sze pa te z-menom zményao, csi ti odides?

— Povòli jeszte vu vëdzi decé.

— Hja, da pa jasz szamo tebé mam rada! Zvoncsák Pista, ne odidi! — sze je britko zácsala Annuska jòkati.

— Ne tròbi, küpim ti hintòv, pa szvilni gvant, rdëcse csizme . . .

— Pa kláris mi na sinyek, — szo sze zbliscsile Annuske ocsi.

— Tò túdi, vsze, ka bos stela.

Znòva sze je zaszkužila:

— Bole osztani, neidi.

— Annuska, ti szi escse mála, neprerazmis, ali vidis, meni sze szrdcé razpòcsi, csi do moj ocsa na sztaroszt túdi mogli te'zko bremen vlácsiti záto, ár nam krüh trbè.

— Csi velki zrasztés, ti bos delao meszto nyih.

— I szlüzò bom nyim máline, méone máline meszto bëli kolácsin.

— Tákse szem escse ne jëla. Kakse szo, Pista?

— Bòg moj, muszájn je. Morem tákse prineszti, da je naj kòstas, Annuska. Sto pëneze má, on vsze má. Pënezí, zláto je bláj'zensztvo.

— Odkud znás tò, Pista? Skolnik tákse nevcsijo vu sòli.

— Nikak je vu meni, eti odznòtra, gde szrdcé kleple, odnut csüjem té csüdna dela, potom me vneszé 'zelnoszt idti, 'hoditi, prék Szekature brezine.

steri de nász vsze o'zivo,
veszeljé nam pá ponôvo.

Veszéli proszmo zátó Oco,
Ka nam dá obilno leto,
ka de národ zadoyolen,
szigdar krotki pa pobo'zen!

(Piszao: *Mládi prijáteo.*)

„Doszta jezér kníg mam, po szedméri
jezikaj cstém, ali vszàka znáoszt je pofàr-
bana skrínya pôleg Biblije. — Vszàko imá-
nye je vövgasnyeni poszvèt pôleg Jezusa.“

— Hegedüs Loránt. —

Vgonítke.

I.

Notriposlo: T. J.

Trijé rojári májo vsevküper 76 rojov. Te
prvi rojár má pètkrát telko, kak te drúgi; te
drúgi rojár pa trikrát telko, kak te trétji. Kelko
rojov má vszaksi rojár zôszeb?

II.

DtisešoenvivnišeLnison

Ka to zadéne?

III.

7	5	2	9
3	2	10	4
6	8	5	4
4	5	1	5

Notriposlo: Cigüt Kalman.

Postavi številke tak, ka vsepovséd-
dik ob robi dobiš — 20.

IV.

mela + mást Ka je to?
ogen.

*

Razložitev vgonitk do máj. 10-ga pošlite
notri!

*

Zahválím vam, mládi prijátelje i prijátelice,
za notriposláne vgonitke. Te spodobnéše vse
na réd pridejo. — **Bencsec Kàrolj Borejci.**
Tvoje vgonitke, se mi vidi, so nédávno v-ednom
drúgom listi bilé, zátó nema rozmènya, ka bi je
eti ponávlali. — **Škrabàn Elvira Ščavnica.**
Preveč je vesélo i dosta vrédno, ka že pišéš v-
tré jezikaj. Notriposláni veršusje so lèpoga zdr-
žétka, ali jedino tó je nèzadosta; veršus potre-
búje mero, reim, itv.

*

Vu prvèšo numero Dúševnoga Lista notri-
djáni vgonitk razložitev:

I. Nika, ár na lipi nerastéjo jabolka.

II. Obá naednòk, ár je 8 minut 80 sekund
itak 9 minut 20 sekund.

III. Vu februári, ár nájménje dnévov má.

IV. Jugoslavia.

Vsè 4 vgonitk so prav razložili:

Flisar Štefan i Franc, Kous Karolina, Hor-
vath Janoš i Celec Geza Gorica, Andreč Geza
Štrukovci, Lončar Kalman Vaneča, Škraban El-
vira Ščavnica, Kúhar Štefan, Franko Karolj i
Bagar Lajoš Puconci, Benđec Karolj Borejci,
Lukač Anica M. Sobota.

— Tákse szo, kak szo ti ocsi — je glédao
na nyé.

V-Bihartatárki szta sze dvè deteti zményali
na csupkajócse kristálne vodè potoka brègi . . .

Z-mále, z-igricami pokrite sztrèhe, nabèlo
obeljeni sztèn hi'ze je Zvoncsák Mihályova vö
szkricsala:

— Pista!

— Ka velijo mama!

— Gotov je ocsé obed, neszi ga vö na
plesze, ali pascsi sze, nemüdi vrèmena.

— Bögse bi bilò vendar, csi bi k-obedi
prve zavôno.

— Meszto tébe tó jasz 'ze oprávim.

— Escse i jasz sze zahicam pritom, ka pa
escse oni mama!

— Hja moj szin, plácso moremo zaszl'í ziti.

— Csi velki zrasztém, vama nigdár nede
trbelo delati.

— Kabi nebi, celò do groba grúdjá.

— Mama, ka jeszte z-ovkraj Szekature
brézine?

— Opítaj oco, on je doszta szvéta ob-
hodo, on ti povè. Jasz szem nè hodila od Vale
Lupje dale . . . Do tisztigamao vszàko drévo,
grm, pecsino, brèg, grabo poznám, ali dale ni-
ka nè.

— Mama . . . — bi zacsno escse Pista,
ali mati sze je nemirovno vkraj obrnòla od
nyega;

— Idi 'ze ednòk i nezaglúsaj teliko.

Zvoncsák Pista je zamisleni sò po vòszkoj
pòti, vu lög. Kre pòti szo erdècse jagode, disne
málne glédale proti nyemi, ali pojbár je zdà nè
glédao na zemlò, nikam na drévja vrehke sze je
zaglédao. V-edno vòsztojécso grúdo sze je po-
tekno, teda je na edno megnenye nazáj k-szebi
prisao, ali potom je pá odvandrao vu míszlaj

Tri so prav razložili:

Beznéc Vilma Stanjovci, Frumen Šándor i Hajdinjak Lajoš D. Slaveči, Bagár Imre G. Petrovci, Fujs Geza Mlajtinci, Péček Gizela i Cipott Jenő Tešanovci, Űllen Lajoš Martjanci, Barbarič Viktor i Podlěsek Jožef Sebeborci, Flisar Ilonka i Ivan Gradišče, Beznéc Irma Mačkovci.

Knige so dôbili za senk: *Andrěcs Geza Strukovci, Škraban Elvira Ščavnica, Bencsec Karolj Borejci*. Knige vam po pošti pošlemo.

Kazàcs

k-dněvnomi cstenyê Biblije.

Apr. **Znamenitoszt Jezusove szmrtil.**

21. P. Jasz szem Bôgi na ftisanye dani ágnec. Esaiás 53, 5—10.
22. T. Jasz plácsam odküplenyá ceno. Mat. 20, 17—28.
23. Szr. Jasz szredbenik zákona. Luk. 22, 7—20.
24. Cs. Szmrtil moja nazvesztsáva Bo'zo lübézen. Jan. 3, 16; Mrk. 12, 1—11.
25. P. Moja szmrtil szprávla grêhov odpüscsanye. Mat. 26, 20—28.
26. Sz. Z-mojov szmrtiljov bode moj 'zitek száda-roden. Jan. 12, 20—25.
27. N. Moja szmrtil je k-diki pelajôcsa pôt. Jan. 12, 26—33.

na szvoje fabule pôt, zláto je zganyao, za kin-cse je szkumneo.

Globoko szil je zdêhno, gda je gori prisao na zgorňo ravnico, gde je z-püklavimi plécsi krumpise okápao zvonár.

Céla nyihova vrédnoszt je tá mála krpa zemlé bila. Doszta znoja je trbelo doli zbriszati, dokecs szo mogôcsi bili nisterno vrecse pôva doli v-peovnico odneszti znyé.

Pista szil je zdühávao:

— Bremena nosnya je ocsé mojega 'zitek, ne'zelém ga szebi.

(Dale.)

Tô je kaj . . . !

Ednök sze je pelao eden plemeniti cslovek po hajovi prêk v-Europo. Po hajovi szem i tá hodêcsi, vídi eden kêp edne lepovice i igrálke

Ka haszka mámo z-Jezusove szmrtil?

28. P. Odküplenyé. I. Petra 1, 17—25.
29. T. „Nas sztári cslovek 'znyim vrét raszpéti.“ Riml. 6, 3—11.
30. Szr. Zvelicsanye po veri. Riml. 3, 21—28. Maj.
1. Cs. Ocsiscsávanye. I. Jan. 1, 5—10.
2. P. Poszvecsenyé. 'Zid. 10, 1—10.
3. Sz. „Popolne vcsino.“ 'Zid. 10, 11—25.
4. N. „'Znyim sze odicsimo.“ Riml. 8, 11—18.

Z-szmrtil na 'zitek.

5. P. Jezus vu Gethsemáneji. Luk. 22, 39—46.
6. T. Jezus zgrábijo. Mark. 14, 43—52.
7. Szr. Jezus pred visesnyim popom. Jan. 18, 15—27.
8. Cs. Jezus pred Pilátusom. Jan. 18, 28—40.
9. P. Jezus merjé. Jan. 19, 16—37.
10. Sz. Protivnikov zádnye premocsüvanye. Mat. 27, 62—66.
11. N. Jezus 'zivél. Mark. 16, 1—14; Mat. 28, 11—15.

Jezus 'zivél

12. P. Te prázen grob. Luk. 24, 1—12.
13. T. Prvo szkázanye nyegovo. Jan. 20, 11—18.
14. Szr. Med vucsenikmi. Luk. 24, 36—48.
15. Cs. Te gorisztányeni i te dvojnik. Jan. 20, 24—29.
16. P. Szká'ze sze pri môrji Tiberiásovom. Jan. 21, 1—14.

z-podnapiszkom: „Gledaliscse je moj 'zitek“. Na tô je prisla edna 'zenszka k-coj k-tomi kèpi, pa je právla k-tomi plemenitomi mo'zi: „Tô je dönok scsiszta nikaj, gledaliscse cèli 'zitek, — liki, kak jasz, to je kaj! Jasz szem szrmaskoga sztána 'zenszka i dönok — jasz szil cèlo leto vküper szprávlam pêneze i za nyé potüjem szem pa tá. Tô je 'ze nikaj vecs! 'Ze szem bila v-Egyptomi, v-Jeru'zálemi i v-drúgi krajinaš svê-ta: „Tak potüvanye je moj 'zitek.“

Na tô odgovori te pobo'zen pl. cslovek i právi: „Tô je tú nikaj nè vecs. Ali jasz Vam právim: „Jezus Krisztus je moj 'zitek!“ Tô je 'ze kaj, ka nè?

Nè szo nam tô lépe példa? Stere nam ká-'zejo csloveka zvoljenyé. Etak szil i mi zvolimo edno ali drúgo, ali nájbôgse de nam, csi szil to trétjo példa zvolimo! (Z-Für Alle.) M. Ű.

17. Sz. Toga gorisztányenoga zádnya zapôved. Mat. 28, 16—20.

18. N. Pavla glásenyè gorisztanenyá. I. Kor. 15, 1—9

Simon Peter I.

19. P. Z-králevszkov recsjôv pozváni. Mrk. 3, 13—19.

20. T. Podlo'zen naszlednik Goszpodnov. Mrk. 1, 16—20.

21. Szr. Z-globokov poniznosztjov ga naszledŰje. Luk. 5, 1—11.

22. Cs. ZavŰpanye dobi na szlŰzbo. Mrk. 6, 7—13.

23. P. Pecsina cêrkvi. Mat. 16, 13—20.

24. Sz. Vrèden je na vidènye dike Kriszt. Mat. 17, 1—13.

25. N. Szvedok nájte'zkèsega boja Kriszt. Mat. 26, 36—46.

Rázloczni máli glászi.

Radoszti glász. „ . . . Ár pride vôra, vu steroj vszi, ki szo vu grobáj, csŰli bodo glász nyegov. I vö bodo sli, ki szo dobra csinili na 'zitka gorisztányenyé, ki szo pa hŰda csinili na szôdbe gorisztányenyé.“ (Jan. 5, 28, 29.)

Dvè zmo'znívi szvètovnívi organizaciji.

Dneszdén je celô potrebnô, naj vcsimo i osznávlamo szamoga szebé i naso cêrkev na szpoznanye ino postŰvanye protestantszki vrèdnoszt. Krsztsansztva i szvèta ta edna nájmô'znèsa protestantszka szociálna násztava je: *Zvelicsanya Vojszka*. Nyèni uradni liszt, Bojnszki Krics, sze vödáva vu 55 rázloczni orszáraj po 30 jezika, vu szamoj Anglijl vise v dvèsztopédészétjezér exempláraj. Tá vojszka vu 82 orszároma i kolônijaj dela. Po oszemdeszétdvöma jezikom glászi rêcs Bo'zo. Má 15,163 vojnikorpov, 25,427 oficérov i kadetov, 9,647 drŰgi, jedino Vojszki szlŰzècsi delavcov. Brezplácsi oficérov je 110,025, má 44,000 goszlarov, steri szploh ksenki delajo. Szociální násztav má 1,526. Vu nyèni hoszpicaj, obrambni lokálaj i obèdnica 36,143 mèszt jeszte i v 1929-tom leti je dála 11 millio 426,417 posztel i 19 milio 877,201 obèdov. Vu nyèni dômaj, verkstataj i drvárnaj je dála 303,340 lŰdém sztálno, ali docsaszo delo; 244,949 brezdelnim je szprávilá delapriliko. Vu devédeszèti rojsztvi dômaj nyèni je dála meszto 22,199 noszècsim 'zenszka, vu obrambni hí'zaj szvoji je mèla pod szkrbjov 6,267 dekeo i 'zenszek. Zvöntoga

má Vojszka 108 stácij na tanyaj nevolákov, 104 dômov za deco, 23 zibelnic, 6 dômov za pi-jánce, doszta spitálov i pét kolônij gobavcov. — Ta drŰga etaksa velika mednarodna organizácija je Christian Endeavour (C. E.) Eto drŰstvo, steroga vodna rêcs je „Za Krisztusa ino Cêrkev“, je nasztavo 1881. febr. 2-ga Clark F. V. v Szevernoj Ameriki. Dneszdén obri stirimilio kotrig má vu 80,000 drŰstvaj po cèlom szvèti. Szvèta maonè vszáká protestanszka cêrkev má C. E. drŰstvo. Kakse zmo'zno krsztsanszke mladèzni gibanye je eto! — Znôvics velim i proszim vszákoga veredományega, szpoznajmo i postŰjmo nase protestantszke vrèdnoszt!

Protestantszke cêrkvi i násztave v Chicagi szo v pretecsenom leti obri dvanájszet i pômillio dolárov obrnole na zidanya.

Priprávlanye na jubileum Augsburgskoga verevadlŰványa. Vu cajtí Luthera — i reformácije jubileumov sztojmo. Za jubileumom ti 95 pravíc, steroga je szvètovna bojna môtila, je naszledŰvao Biblije presztávlanya, — peszmeni knjig; Lutherovoga histva — i katekizmusá jubileum. Za jubileumom Wormskoga szpráviscsa je prisao Speyerszkoga szpráviscsa jubileum. I letosz juniusa 25-ga bomo szvetili 400 lètnico Augsburgskoga verevadlŰványa, rojsztní dén evangelicsanszke cêrkvi kak tákse. Augsburgsko verevadlŰványa je zmo'zno racsunðávanye od evangelicsanszke vere i od evangelicsanszko-ga vcsenyá. Zdá nesztóji vecs szamo Luther, nego tá evangelicsanszka cêrkev pred caszarom i vladársztvom, pred Rimom i pred szvètom. Evangelicsanszka cêrkev má zdá szvojo szkŰpno zászta, edno vadlŰványe, stero szvetlo i odlócno povè, ka dr'zijo i „prôti peklènzskim vrátam“ vadlŰvati scsèjo za krscsanzsko vcsenyé na grŰnti szvètoga pizma ti zvézani vu evangeliumi. *NazavŰpanoszt Lutheranszke Szvètovne Zvéze* je 'ze goripozvála vsze evangelicsanszke gmáne, naj sze poszkrbijo, da dosztójno poszvetijo 400 lètnico nasega grŰntnoga verevadlŰványa. Gori szo pozváni vszi vernici, naj za szvojo du'znoszt dr'zijo, kém bole szpoznati Augsburgsko verevadlŰványe. DŰhovnicke z-predgami i z-poszebnim vcsenyom naj pelajo gmáne na szpoznanye Augsburgskoga verevadlŰványa. Z-nase sztráni tŰdi scsèmo szlŰziti vu tom táli nasoj cêrkvi i nyè kotrigam. Vu prisesztni numeraj 'zelèmo vedno vecs pizati od Augsburgskoga verevadlŰványa i tak je szpoznávati, naj

kém blagoszlovlenése bode eto jubileumszko leto za vsze nász i za vsze nase gmáne.

Jubileum 'Zenszkoga drüstva. Dolnye Leneavske fare toti málo ali vu dühi veliko evang. 'zenszko drüstvo, stero je 1905. apr. 16-ga nasztanolo, na vüzenszki pondélek bode szvetilo szvojo 25 létnico, z-sterov prikapseno vecsér ob 8. vöri vu velikoj dvorani „hotela Krona“ dobrotivnoga cila naprédávanye bode z lépim redovékom. Lêpo i blagoszlovno bi bilo, csi bi na etom ôszvetki D. Lendavszkoga evang. 'zenszkoga drüstva vu kem véksem racsuní tao vzelo evangelicsansztvo Zgornyega Prekmurja! Z-nase sztráni z-isztinszkov lübéznosztjov i z-punim prestimanyem pozdrávlamo te lübléne Márije i Márthe, stere csütijo, ka nyihovo neszebicsno delavnoszt i vréloszt potrebüejo nase gmáne. Blagoszlovleno bojdi imé Goszpodnovo, ki vnogokrát te szlabe zeberé vö na to, naj pred timi mocsnimi, liki szvetlécsa fákla plahocsejo! Ovo, sztanovito pod bremenom raszté pálna! Bojdi dobrotivnoga Bogá obilen blagoszlov na tom drüstvi i nyega delanyi! Ad multos annos!

Morávci. Na vüzenszki pondélek po poldnévi ob 2. v. sze dá prék ôszvetno szvojemi zrendelüvanyi vu nase cérkvi lépí törem, z-szalomvolni dárov szprávléna nôva vöra. Veszelilo de nász, csi pri toj prilíki nász obiscsejo, vu lépom racsuní zvünszki verebratje tüdi!

Püiconszka fara je márc. 12-ga mēla szvoj réden gmánszki obracsunszki i proracsunszki gyülés. Po vrélom szpévanyi i molitvi szo Kühár Stefan inspektor ôdprlí gyülés z-pripravnim govorom, vu sterom szo opominali vsze kotrige na one dúznosztí, stere cérkev i vezdásnyi cât 'zelé odnyi. Z-govora esze zamerkamo szledécse tále: „Znôvics szmo sze znajslí na etom meszti, da dámo racsun ednoletnoga dela, vértüvanya nase ev. cérk. obszine za leto 1929. Racsun, ki je, kak bode razvidno z porocsila pēneznika i ka sze ticse szamí cérkevni dugovány, je na szebi nē tak velki, potrebüvali bi doszta véksega. Náimre to 'zelé *obsztoj nase vere*, tō 'zelé nasa cérkev na znotraj i na zvünaj, i steri áldov bode *mogli* prineszti, csi rávno z te'zkocsami, csi noszimo na szrcē lübézen do nase szv. materé cérkvi. Verszki boji po sirnom szvétí szo veliki. Ruszija je dála zacsétek verszkomi pregányanyi. I gda szo szí nisterne vere podaniki z veszeljom kópali szvoje ocsi v tom pregá-

nyanyi i szploj teccasz, dokecs je nē prisao réd na nyi verebrate, vezdaj kricsijo na vesz glász, gda je 'ze prekeszno. I gda szo pri tom dogodki za en csasz tihi bili, szo meli i májo escse i vezdaj csasz zátó, da szkrivoma, indirektno völdijo boje, kopajo jame, jemléjo verszke pravice i podkáplejo ogléd, — nase po Krisztusa právom návuki nasztávléne — evang. cérkvi, nē szamo v drügi dr'závaj, nego i témbole pa v nasoj voszkésoj domovini, ki nász neposzredno zadéne. Pri tom pa neszmémo vcagati, nē popüsztití, nego témbole vödr'zati, pri vszē prilíkej i dugoványaj sze z-zdrü'zenov mocsjov boriti proti vszem szovra'znim dugoványam, naj szo 'ze szkrita ali odkrita. Bodímo zbüdjeni vu tom táli, z zrélav zarazmetosztjov vzmimo na pamet hitro vsze tákse szkrivne mahinacije, da sze potrební sztopáji narédijo lehko v hipi, dokecs je jálno nyi delo nē dozorelo!“ — Dr'zmo vküper! Edni bojdmó! Kak szlabo je, ka v-Pecsarovci za volo zvonov nemorejo nasi v jedinsztvo sztöpiti. — Neodajmo sze za volo krüha, ali zmēsnoaga histva! Bojdímo zavédni evangelicsánje, ár protivnoszt, oszramotüvanye nase cérkvi vidímo navsze sztráni. Obszódimo tiszto delo, ka mladina eti-tam v-szvoje fasenszke sále vpela verszke obréde. Zeleti je od nasi verníkov, naj sze bole brigajo za obszina dela vu szvoji obszinaj, ár kak je rávno v-zádnyem hipi vidití, na prilíko pri söl v-okolise tályani, je tá malomárnoszt mēla szvoj szlab nászhaj.“ — Potom szo dúhovnik naprédáli szvoje oznánílo od prem. leta, szpömenovsi sze zevszé presztorov fárnoga, cérkevnoaga i solszkoga 'zitka. Szpominali szo sze z-400 létnice Speyerszkoga gyülésa i Lutherovoga Máloga katekizmusa. Opominali szo z-tē na nász zhájajócse návucsnosztí, dúznosztí. Pred szpráviscse szo posztavíli szpömenek vu Bôgi blá'zeno vöpreminócsega velikoga iména püspeka, Gyurátz Ferenc, ki szo tüdi nas püspek bili 21 lét. Oznaníli szo, ka gmána prék more vzéti gvüsen racsuní Biblije i tak lehko szpunyáva potom tō, ka je na 1917. okt. 31. dr'zánom jubileuma gyülési szkoncsano, ka sze vszákomi nôvomi híznomi pári edna biblija darúje. Naprē szo dáli te'zko pitanye verszkoga vcsenyá. Szpömeníli szo missionszko szlú'zbo stampov. Szpömeníli szo sze z-gorípozványa Gusztáv-Adolfa drüstva, na stero szo taki vszi nazócsi bodócsi darüvali kaj. — 1929. leta leta je fara notrijemánya mēla 51,646'65 D,

vödávanya 49,260·36 D. Z-szamovolni dárov je notriprislo 17,738·65 Din. V-hranilnici (sparkaszi) i na bojnszkom poszojili má fara 33,160·75 D. Na popravlanye je obrnyeno 12,586·65 D. — Solszkoga notrijemánya je bilo 13,329·42 D, vödávanya pa 13,456·70 Din. Mandat polovice presbiterov je dolipretekao. Vszi iszti szo nazáj zebráni. Na szpömenek Gyurátz Ferenc püspeka gyülés 700 D. zravna dati z gmánszke gasze. K-tomi szo dühovnik z-szvoje sztráni pridáli 300 Dinárov.

Legrád-sko faro Skalics Sándor lendavszki dühovnik administrálivajo, záto szo na Posztno 4. nedelo tam dr'zali szlú'zbo Bo'zo i vöobszlú'závali Goszpodnovo Szv. Vecsérjo.

Kak lübleni je nas liszt! Z-dalecsa je prislo drágo pizszo. Sto je je pizszo, prevecs lübi nas liszt, ár sze od toga etak szpomina: „Düsevni Liszt vedno rédno vdáblam; za stero z-szrdcá hválím! Eti mámo edno deszétero rázlocsni cérkevni lisztov. Ali Düsevni Liszt je meni nájlüblenési! Vu ednom ovom nemam tak velike radoszti, kak vu nasem lüblénom Düsevnom Liszti. Taki iszti vecsér, gda ga dobim, ga morem precsteti, csi szem escse tak trüden. Eti Nyim poslem pár artikulosov za D. Liszt, lehko je bodo mogöcsi ednök notrijászti i na goridr'zanye Liszta darújem 30 Din-ov.

Püspekadministrátor, Dr. Popp szo na pozványe v Dánijo i v Svedijo hodili i tam napredávanya meli od sztáve evang. cérkvi v Jugoszláviji.

Növi Zákon za protestanszke cérkvi v Jugoszláviji. Febr. 3. i 4. je bilo v Beogradi v miniszterszti pravde tanacsüvanye med zasztöpnikmi protestanszki cérkveo na nacsrt növoga protestanszkgoga zákona gledöcs. Od nase cérkevne krajine szo nazöcsi bili: Dr. Popp püspekadministrátor, Dr. Roth szvetszki krajinszki president, Dr. J. Steinmetz, Dr. Balduin Saria, Walter düh. z Osijeka, Turek sinyör z Beograda i Kund sinyör z Pancsevo. Nacsrt növoga zákona zagvtüsa nasim cérkvam popolno autonomijo i bode vu krátkom cajti sankcioniran.

Diakonissa v Celji. Jonas Vilma diakonissa v Celji kak gmánszka diakonissa oprávla pozványe.

Dolnja Lendavszka mála fara je 300 Din-ov darúvala na szpömenek Gyurátz püspeka.

Dári na Diacski Dom v-puconszkoj fari po zlátój knigi: Kovacs Kalman Salamenci,

Barbarics Jo'zef Brezovci 10—10 D, Bencik Sándor Moscsanci, 'Zelesen Mihaly Pu'zavci 10-10 D, Bükvics Franc Kri'zevci 20 D, Turk Jo'zef M. Szobota 100 D, Cselak Stefan Lemerje 10 D, Lipics Elemér Vanecsa 25 Din. Topla hvála!

Dári k-neszprhlivomi venci v-szpomin na Luthárovo Fliszár Sarolto za Diacskgoga Döma stipendij: Baltesar Viljem š. upravitelj Brezovci 100 D, Sostaréc Franc Gorica 20 D, Brglesz Mariska Pu'zavci 10, ml. Andrëcs Stefan Pecsarovci 20 D, Siftar Irenke Polana 10 D, Podleszek Franc Lemerje 20 D, Nemeç Géza Martjanci 10 D, Piv Jo'zef Martjanci 10 D, Olasz Jolanka Szebekorci 10 D, Kovacs Kalman Salamenci 10 D, Barbarics Jo'zef Brezovci 10 D, Siplics Elemér Vanecsa 20 D, 'Zganyar Lajos, Bencik Sándor Vanecsa 10-10, Kolosa Kalman Puconci 5 D, Edna pvbo'zna vdovica Gorica 10 D, Pavel Karoly Polana 20 D, Kühar Šiefan i Paula Puconci 20 D, vd. Sostaréc Matyasova Puconci 50 D, Skrilec Janosova Puconci 10 D, Kardos Vince (Polana) Montevideo 1 dolar, Szever Ana Salamenci 10, Godina Ilona Salamenci 4 D. — Nájszrcsnejsa hvála za té korine postüvanya!

Kalavinszki dühovnik za Prekmurje. Kalavinszke cérkvi vodsztvo je Eng Fülöp dühovnika poszlalo v Prëkmurje, na dühovno szkrbsztvo, pelanye matrik i cérkveni dugovány. Növi dühovnik je april 1-ga prisao i v Motvarjevci bode prebivao. V celom Prëkmurji oköli 800 kalavincov 'zivé. Növoga dühovnika z-szrdcá pozdrávlamo!

Neodidite, nenihájte nasz tü! Genlivo példo lübéznoszti i zahválnoszti do szvojega dühovnika je poszvedocsila bethlehemszka nasa fara. Gmáne ocsvieszen grüntar, osznovitel, obcsno poznáni i postüvani dober dühovnik, Dr. Stiegler S. Ernö szo tam steli niháti szvojo drágo faro za volo szlaboga zdrávja. Kak je ete neprijéten glász razisao po fari, gmánarje, gmánarice szo vu prevecs velikom racsuni vküpprisli i z-szkuznátimi ocсами molécs tecsasz proszlili szvojega vernoga pasztéra, ka szo té koncovi dovolili escse do cajtno tam osztánoti. Z-nase sztráni tüdi proszimo nasega dobroga priátela, naj nenihájo tam nase verebrate, nego je z-szvojev 'zivov verov, toplov lübéznoszjtjov nadale tüdi zidajo ino vküpd'r'zijo!

Kmecska nadaljevalna sola v Puconci sze je márca 19-ga öszvetno dokoncsala. Titán

Jó'zef, nas vréli i delaven solszki voditel szo vu zimszki mészecaj páli, liki prvése zimé, z-lübéznosztjov vcsili mladézen na vsze tiszto, ka je potrebno znati ednomi dobromi kmeti. Pri zaključnom ôszvetki szo navzôcsi bili gg. Lipovsek szrezki nacselnik, Samec 'zivinezdrávnik, Kùhár Stefan inspektor i telko drùgi, ka je edna velka solszka dvoràna szploh puna bila lüdi. Ouszvetek je etak dolitekao: 1. Bach, Obüdjenye szprotoletja, igrala na klavir Lokay E. vucsitelica, na goszli Titán J. s. voditel. 2. Odprtni govor, Samec predszednik. 3. Ekzájmen. 4. Govor ednoga vucsenika. 5. Fall: Veszéli kmet, (igrala kak zgoraj). G. Samec szo nazádnye darüvali vszákomi vucseniki 1—1 hasznovito skér.

Posztni zvecsarek. V D. Lendavszkoj fari je na posztno drùgo nedelo pobo'zen zvecsarek dr'záni z-szedécsim redovékom: Siftár Gézova, predszednikojca 'zenszkoga drüstva szo goricstenyé meli od „Luthera histva“. Skalics Sándorova, podpredszednikojca, szo naprédávanye dr'zali od toga: „Ka 'zelé protestanszka cérkev od szvoji 'zenszki kotrig.“ Deklamáliyale szta: Penhoffer Juliska „Gályerobi“, Vukán Inke „Posztni zdüháv“. Vernici szo vu lépom racsuni vzéli tao na tom dúsopodigávajôcsem naprédávanyi.

Posta. *Vukan Mihaly Sztrükovci.* Vase naprêplacсило je vrédi do konca novembra t. l. — *Skrilec Kalman Buenos Aires.* Liszt Ti rédno posilamo. Kalendari szmo ti tüdi poszlali. Ár szí ga nê dôbo, zdá Ti drùgoga poslemo. Porácsaj drùgim tüdi nas liszt! — *Tarcay A. Antunovac.* Cikked ebból a számból kiszorult. Sziv. üdv.!

Na steroj sztráni je „lá'z i mr'znya?“ Kleklnove Novine (12. numera od dne 23. márcia 1930.) szo sze v szvojem cslánki „Evangelicsanci verosztüjte“ grdo zagnale na Düseven Liszt pôleg cslánka „Evangelicsanci verosztüjte“, steri cslánek je v (D. L. 3-4. numeri priso 20. marc. 1930.) Ki je nê steo té cslánek D. Liszta, nego szamo Novin ogrizávanye, tisztí szí je lekho miszlo (csi Novin düh escse ne pozna!), ka Novine pravico májo na krsztsanszko lübézen vcsiti D. Liszt i nász evangelicsáne. Ali ki je csteo tüdi cslánek D. Liszta „Evangelicsanci verosztüjte!“, tisztí vcsaszí na pamet vzeme, ka Novin cslánek „szamo tak kvápi“ od maszni, pobo'zni rêcsi i od krsztsanszke lübéznosztí, ali ono szrcé, stero je tó pizvalo, je puno lá'zi i odürjávanya prôti nam.

Obprvim: Novine pisejo, ka „Düševni List trdi, da evangeličanec ne sme pomagati siroitišnici . . .“ (To k zidanji „Doma sv. Franciška“ v Črensovci). Tó je velka lá'z, ár D. Liszt tó nepíše, nego szamo opomina evangelicsane, naj sze nedájo sztem zapelati, ka bi oni sztoga dôma kaj dobroga meli v bodôcsnoszti. Csi dájo, szlobôdno dájo, (tò ni D. Liszt, ni dühovnik nemre nikomi prepovedati) ali evangelicsanci sze naj szpomenéjo z-toga, ka je i med nyimi vnogo szíromákov. (Pét protestanszki szírótni hí'z i eden dôm za oszlablene sztarce mámo v nasoj dr'závi i niti za té szmo nê pobérali escse milodárov za volo szrmastva i tézko-ga vérsztvinszkoga sztána nasega lüdsztva). I naj ne szédejo gori táksemi glászi: „evangelicsanec sze tüdi szprejme (notrivzeme) v tē dom.“ (Gda bode v ednom táksem dômi visesnye meszto?! Evangelicsánec pa nacsí nepride notri.) Isztina je pa, ka csi sze evangelicsánec notrivzeme v r. kat. dom, v spitao itd., prva pomôcsnjemi je, da ga notri scséo zavrñoti v r. kat. cérkev. Na tó pravico má opominati D. Liszt evangelicsance. Isztina, ka tó 'ze vszaki evangelicsánec zná dneszdén. Novine sze zopszton v prszí bijejo, ka je tó nê isztina i ka „Povejte samo eden slučáj, kda je šteri evangeličanec mogo postáti po síli katoličanec?! Samo ednoga!“ Dráge Novine, prevecs krátkovidne szte. Historia vam jezero i milion „slučájov“ pové. Precstite szamo v D. Liszta v-edno-isztoj numeri cslánek: „Krátka cerkvena historia Lendave i lendavszke krajine v 16. i 17. sztotini. Pa dneszdén tüdi pri 'zenitbi, gda je hí'znikov eden, ali drùgi evangelicsánec, szamo tak zdáte nôvi pár, ka evangelicsánec prék more dati deco. Tá deca szo z-szilov, pôleg vase nepotrplivoszti posztanola r. kat. Znam „slučáje“, csi szte radovédni, da evang. deco vkraj grdíjo z obecsávanyem i spôtanyem od nase cérkvi. Znam, ka je r. kat. dühovnik brez pravice okrszto dēte evang. materé i nê nyé je steo vō dati krsztnoga liszta. Mati sze je k szodniji mogla obrnoti i tak je szprávilá nazáj dēte na szvojo vōro. Scséte znati vecs? Jeli je tó krsztsanszka lübézen?

Mi evangelicsanci (jasz tüdi) szmo po loteriji mnogo dáli na vase Martiniscse i sz kem szte nam zahválili? Sztem, ka szte oni neszrecsni 10,000 Din. dvakrát vkraj vzéli od nasega szírmaskoga D. Dôma. Tó je krsztsanszka lübézen?

Právíte, ka szo na evang. cérkvi tüdi kato-

licsánje darúvali. Ne tajimo i hválimo nyim esce dnesz tüdi. Ali csi szo dáli, szlobodno nyim je tüdi notrisztópiti v nase cérkvi i tam Bo'zo Rêcs poszlüsati i niscse je za golér neprime i vönesztüne, kak szo tó v vasoj cérkvi v Prelogi vcsiníli. Csi katolicásánc aldúje na nase zvoné, sz têmi, zná, ka sze nyemi vöodzvoni, csi 'zelé ali mi szmo vecskrát dáli na vase zvoné i gda bi nam potrêbno bilô zvoniti, kaj sté lehko obecsamo, r. kat. dühovniki ne dopüsztijo zvoniti. (Krsztsanszka lübézen!) Eden r. k. dühovnik je ednomi (poznam obá) evangelicsanci, gda ga je pito, zaká tó, odgôvoro: „ka szi pa miszliše, tej zvonovje szo poszvecseni!“ Sztoga sze razmi: ti evangelicsánc, kak sté szi pobozen, posteni büo, ti szi nê cslovek, tebi nemre eden „poszvecseni“ zvon zvoniti. Na táksó lübézen je vcsio Jezus Krisztus?! Kat. vörniki szo szami obszôdili toga dühovnika.

I-táksi scséjo nász na Krisztusov návuk, na krsztsanszko lübézen vcsiti? Táksi, med sterimi je té eden, gda je na pamet vzéo nistere evangelicsance (tê esce dneszdén 'zivêjo i pripovedávajo tó), je etak pravo na predganci: „Té krivoverce vr'zte vö!“ Té drúgi je pa ednoj mésanoga zákona 'zeni pri szpövedí pravo: „Ka szi toga vraj'zega luterana vzéia?“ i nê jo je scséo szpovedati.

Na kaj tákse je vcsio Jezus Krisztus? Tó je mogócse tiszta velka i práva krsztsanszka lübézen, na stero nász „Csrenszovszki odbor“ vcsiti scsé? Zahválimo lepol!

Dokecs sze nam szrcé nepokvari, dokecs nasa evang. cérkev csiszti Krisztusov evangelium glászi brez cslovecse modrije, tecsasz sze mi nescsemo od Novin tákse „krsztsanszke“ lübéznosztí vcsiti i vörní scsémo bidti k Krisztusi i k nasoj vöri, kaksté pisejo Novine, ka „çi je glih nê tá práva“. Ne csüdimo sze nad tem, ár vszaki szvojo vöro more za tó právo dr'zati, stera je pa tá práva, od toga nede „Csrenszovszki szv. Franciska Doma odbor“ szôdo, nego szam Jezus Krisztus, ki de ednók gotovo etak velo Novinam: V drúgoga ocsáj szi szpico na pamet vzeo, v szvoji pa niti tramá nê? **Eden evangelicsánc.**

Poroka. Dne 2. marca t. l. se je poročil Kočar Franc pos. v Lesani z gospodičinov Zavec Lina z Kostanovec. Želimo njima dosta blagoslova i sreče v zakoni!

A légrádi ág. hitv. ev. lelkész állás megüresedett és így ezennel a pá-

lyázat közzététetik. Jelentkezhet minden magyarul és az állam nyelvét tudó diplomás ev. lelkész. Jövedelem lakáson és államsegélyen kívül kb. 1500 Din. értékű havi terménybeli járandóság. A pályázatok május végéig az esperesi hivatalhoz küldendők. Pakr-Antunovac. 9. III. 1930. Tarcay Andor esperes.

„Jeli je rêszan tak“? Na té glász steroga szmo v prvêsoj numeri prineszli, szmo od vodsztva „Ekspoziture javne borze dela v M. Soboti“ prejéli popravek, vu sterom sze priglásza, ka sze pri Borzi dela v M. Soboti negodi nikse oszeb prebirávanje pôleg vere. Mi to naznánye vzememo, ár szmo niti nê tráili tó, no csi szo bilé to'zbe láni i letosz.

Turobni glászi. Marc. 24-ga szmo tápohránili v Lemerji Cselák Kato, Zelko Ivana vdovico, 74 lét sztaro. 'Zalúje jo csi dománya, 'ze vdovica; szin Ferenc v Chicagi, kí vszako leto lêpi dár posila na Diacski Dom i szvojo mater je tüdi vszigidár z lübéznosztjov zahválnoga deteta podpèrao; nadale vnük Kalman v Ju'znoj Ameriki. — Apr. 3-ga je zaprla na szmrten szén szvoje vtrte ocsí Horvath Ana, vdovica Cipott Ivana v Polani. 70 lét je 'zivêla, doszta nevôle trpêla: 2 sziná vbojni zgübila, pa tüdi 2 gorizhrányenivi cséri i zeta pokopala. Nê csüdô, ka je etakse zgübicske ta verna szladtka mati nê znála znásati z-mirovnov düsov, nego je 'ze 9 lét z-oszlablenim rázummom szvedocsila, kakse nezgovorne boleznosztí szo prehodile nyéno szrcé! — Z-Bethlehema szmo tüdi dôbili dreszélne glászi. Premino je tam Banko Stefan, ki sze je 1889. leta v Szebeborci narôdo. Pre'zalosztno je, ka je na szredini nyegovi lét 'ze vgaszno nyemi 'zitka poszvét. 'Zalújeta ga brata, eden v Ameriki i eden domá i predvszem tüzna mati, stera szo pred 9 létmi edno csér tüdi v Ameriki zgübili. — Marc. 18-ga je vöpreminola v Bethlehemi po dugom i te'zkoim betégi Bükvics Liza, 'zena Rituper Franca, sztara 47 lét. Eti domá jo 'zalúje lemerszka Bükvicsova velika familija. — Naj dá Goszpôd vsze ete 'zalúvajôcsim pomérjanye vu Nyegovoj szvétoj völi!

Evangeliomszke vere ino cérkvi obcsinszki prigodi.

Naprédáni po

KARDOS JÁNOSI Hodoskom dühovniki.

Glavna szlú'zba bo'za je nedelne dni szkoncsávana; ti drúgi szvétki vszi szo doszta kesznê naszstanoli. Medtê m je szpráviscse ti verni pôleg réda ni delavne dni, escse i dosztakrát v-nocsnom vrêmeni, nêzamüdjeno, i prva szkrb je bila, Bôgi ino dñsi szlú'ziti, i potom za potrebôcsami téla idti. — Na vékso szlobodscsino sze pozdignovsi krsztsanye, meszto poszebni teszni hí'z, szo vékse, do casza li prószte, ali szledi zevszov précimbov gorioprávlene cerkvi zidali. Etak je vu szkrivnom cvetécse szemem isztine, nedovédno v-odicsenom szádi sztôpilo pred ocsi szvéta, i niksa zmo'znosz, niksa jálnosz protivnika je nyega zadaviti i prepraviti nêmogla; ár je je bo'za rama zakrivala.

4. Pregányanye ti prvi verni, i mantrníci.

Sereg verni Jezusovi, steri sze je vu zasctéki li za neznamenito vtrgnenye 'zidovszta dr'zao, je z-vrêmenom, po szvojem náglom odraszki, násztaj obcsinszke bojazni zácsao gratüvati; i csi szo taki obcsine krsztsanszke nepotvarjenoj pobo'znoszti i sztálnoj mirovcsiní zszrdcom, delom podáne bilé, dönok szo 'ze po malom caszi pod kri'zom jálnoga sûtanya i ocsivesznoga pregányanya 'zidovov ino pogánov tézko zdühávatí mogle, stero szo prôti nyim naime nedopunyení popevje szopili, kí szo zmo'znoszti, dike i vôtle mosnyé szvoje gvüsen grob vidili vu nôvom návuki Zvelicsítela.

Oni szo tak naszledníke jezusove za sztrano gnüszne i pogübelne lüdi vöprekricsali, i povszéd razglasüvali, kâ nyí vera na obcsinszko zbontanye pela, geto Krisztusa za krála vödáva, kâ nyegovi naszledníci, za etoga zbontanya, obloszühnoszti ino práznoszti volo, nocsna szpráviscsa dr'zijo, vu steri cslovecse meszô jêjo i krv pijêjo, i tó lübézni mále i szv. vesérjo imenüjêjo, itv. — Na etakse jálnó ogrízavanye szo sze tak krsztsanye za híde, pogübelne i prekléte lüdi ocsiveszno vönazvêsztili, i szkoncsano je, kâ sze vszi do ednoga, z-verov szvojov navküpe, vö morejo sztrébíti. I zaisztino, groznomi szkoncsanyi etomi je vnogo

jezér nedúzni, poistvo, szlobodscsino i 'zitek na tú'zen áldov vr'zti moglo.

Med 'zidovmi je Stevan mrô, kak prvi mantrník. Priszpodoben konec je vzéti moglo potom vnogo apostolov i drúgi verni. Ali 'zidovje szo nê dugo meli prilike i môcsi nyé preganyati, geto szo szamí od oblászti rimszke, prôti steroj szo goriszstanoli, med opüsztensyem Jeru'zálema, okôli 70. leta, celô na nika szprávleni. Doszta du'ze trpécse i pogübelnése je bilô ono pregányanye, stero szo krsztsanye od pogánov pretrpeti mogli, — naiuwe za Nêro, Domitian, Trajan, Aurél, Sevér, Maximin, Décius, Valérian, Aurélian, i Dioclélian caszara, od 64 do 303. leta.

Grozno je vöpovedati prevnôgo mantránye ono, steromi szo podvr'zeni vszi, kí szo krsztsanszko vero z-priszegov zatajiti, i bolvanov csesztiti nê steli. Nê je zadoszta bilô nyé z-mecsom, ali na kri'zi, i po drúgoj szilnoj szmrí vöprepravlati; nego szo i drúge grozne mantre, kakse je li besznôcsa lüdi zmiszliti mogla, nyim na glávo válane bidti mogle. Etak szo niki 'znyí vu kô'ze nerázumni sztvári sivani, i pred psze, ali dívjácsino metani, da bi sze 'zívi razcsêszali; ti drúgi szo rázno 'zagani, ali z-'zeleznimi klükami raztrgani, i z-klêscsi razscsipani; niki szo na grmadi zez'gáni, na 'zarjávi rostéli pecseni, ali vu vrêlom olii kühani; doszta ji je vu szlamo, ali koké* szúkano, z-szmolôv oblejáno, i meszto poszvêta vu zigano, ali do prsz v-zemlo zakopano, potom oranyeno, z-mêdom oblejáno, i 'zgajôcsim trákom szunca, ino grízécsim oszam i szrsnyom na porob posztávleno, da bi tak po dúgoj groznoj mantri vêhnoti, i kak tenye, lêhnoti mogli! Neszrecsne ete szo zváli martyre, tó je szvedoke, ali mantrníke, geto szo i med szmrtními mantramí nevkleknyeno vadlüvali i szvedocsili isztino bo'zo; vu poszlédnyi vrêmenaj szo sze pa meszto szvétcov csesztili, i krsztsanszke csrêde szo k-nyí pokópáliscsam pokôro csinít vandrale.

Med dugo trpécsim i grozno tézkim pregányanyem etim ji je, isztina, vnogo odsztôpilo od vere krsztsanszke; ali doszta véksi tál ji je dönok sztálen osztao notri do szmrí i za velíko dugoványe isztine z-mirovnm szrdcom pretrpo kakolí za mantre, tak da szo niki escse i díko iszkali vu martyrsztvi, ino nyemi i hotécs prôti sli. 'zelejôcs, kak najhitrê z-Jezusom bidti vu nebeszkoj domovini. Násztaj ete je te rázum-

nêse i pobo'znêse pogane na brodjenje vere mantrnikov i nyi pëlde ocsiveszno naszledüvanye nadigno: i geto szo ti pregányani po rázlocsni dr'zélaj razbê'zali, i návuk isztine vsze dale rászürili; tak je, pod môdrim ravnanyem bo'zim, i veliko pregányanye eto veszélni szád rodilo po dalecs trpécsi mészta j násztavi Zvelicsitela. Zvöntoga, csi szo poglavnici niki dr'zél krsztsane preganyali, drügi szo je pod obrambo vzéli; i tak je racsún verni vszigdár bole rászao, kak dolijemao. Naszlednye szo sze pa i szami poganye navolili telikoga pregányanya, naime, gda bi previdili, kâ szi 'znyim vecs skôdijo, kak hasznijo, kâ je bláznoszt, preganyati one, ki szo, kak pobo'zni, mirovni, pokorni i hasznoviti podlo'zanci, ocsiveszno szpoznani i postüvani bili. Tak je prôszta isztina i jákoszt vszigdar zmo'zna bila, szpotrêti ro'zjé, premetati cile, i oszramotiti sütanye protivnikov bo'zil

5. Bôgsa vrêmena za krsztsane.

Konstantin, eden z-vojev rimszki, ki sze je v-306 leti od seregov szvoji na caszarsztvo pozdigno, csi je gli pêt zmo'zni, krsztsanom protivni mô'zov, i véksi tál vojszké ino lüdsztva prôti szebi meo, dônok je krsztsansztvo pod obrambo vzéo; z-tála zátó, geto je ze vu mladoszt szpoznao dúh návuka jezusovoga, z-tála pa zagvüsno naime za lasztivnoga haszka volo, geto je vido, kâ szo krsztsanye gotovi i szpodobni, cile nyegove prôti telikim i tak zmo'znim protivnikom mocsno podpérati. Niti je nê vkanyeni vu tom vüpanyi; ár gda bi krsztsanye kre nyega sztanoli, 'z-nyi pomôcsjov naime je hitro pobio i na nika szpravo vsze protivnike korône szvoje.

Da je on z-etak tálom poglavársztvo cêloga velikoga dr'zánya rimszkoga, stero je po véksem táli europe, ázie, ino afrike razpresztrêto bilô, szam jedini podzajéti szrecso meo; tak je vero krsztsanszko ocsiveszno vadlúvati i naprêpomágati zácsao, vu kom szo ga, za lasztivnoga haszka volo i dvornici ino csesztnici dr'zánya hitro navledüvali. Podlo'zancov szvoji je on toti nêprimárjao z-szilov na krsztsansztvo; ali áldove pogansztva je pod kastigov szmrtili prepovedao, templome bolvanov pa zaprêti, dolizrüsiti, ali na szná'zne krsztsanszke cerkvi preobrnôti dao, nyi vucsitelom i szkrbnikom veliko

oblászt i znamenite pravice darüvao, i obcsinszko szlú'zbo bo'zo v-cifraszte précimbe oblêkao.

Zvóna sze je i szam vrêli szka'züvao vu pobo'znoszt i zdr'zavanyi návad krsztsanszki; csi je taki krszt li malo pred szmrtjov, v-337. leti gorivzéo. Ár je teda obcsinszko stimano, kâ krszt li obszebi od grêhov operé i zvelicsanye vtála; v-steró blôdno stimanye je i on zamrêzeni bio. Vö je premino, kak krsztsanszki poglavnik v-Byzanci, ali po szvojem iméni Konstantinopol zvánom vársi, kama je szam prékdjao z-Rima poglavárszki sztolec szvoj. Od zahnální krsztsanov, naime popov, je veliki ime-nüvani.

Ali po szmrtili poglavnika etoga sze je pá v-kmicsni oblák szkrilo szunce krsztsansztva: ár szo nyegovi trijé szinôvje, II. Konstantin, II. Konstantius, i Konstans, nê rodjeni od preszvetse-noga i krotkoga dúhá ocsé szvojeja, i geto je cêlo poglavársztvo med nyimi i dvema sztricsicsoma razdêljeno, malo szo málali za vadlúvanye, nego szo li zmo'znoszt i diko szvojo vrsiti setüvali, i za toga volo v-nepresztano bojno zamrêzeni bili med szebom, stera sze je toti na Konstansa sztran prevrgla, ali ki je dônok po malom caszi sztolec szvoj sztricsicsi Juliáni po szili prékpüsztiti mogao, ki je 361. leti od lasztivni vojnikov za augusztusa, ali caszara vöszkricsani.

Szvetloga i szlobodnoga rázuma poglavnik ete je nikak nê mogao zadovolen bidti z-prôsztim i trdnim návukom krsztsansztva, steroga je on pôleg pizska, i nê pôleg dúhá szôdo; zátó je nazásztôpo na pogansztvo, stero je prijaznivêse bilô telovnosztí, za steroga volo je i apostata, ali odsztopnik zvání. On je dugoványe pogansztva zevsze môcsi naprêpomágati setüvao. Krsztsansztva je toti nêpreganyao, niti nyega naszlednikov na osztávlenye vere nêprimárjao; ali nyim na csemére je 'zidovom popüsztó znôvics gorizidati cérkev jerúzálemszko, ka je dônok po csüdni znaményaj natüre celô zasztávleno! — i vu pizsmaj szvoji je gnúszo ospotávao krsztsansztvo.

Medtêm je po dvajszetom mészeci kralüvanya szvojeja, trden ete protivnik krsztsanov vu per'zianszkoj bojni náglo szmrt mogao naidti.

(Nadaljávanye príde.)